

УДК 547.271:631.37

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО АПК

І. І. МАХМУДОВ,

доцент, к.т.н., викладач ВП НУБіП України
«Ніжинський агротехнічний інститут»

Задача створення в Україні конкурентноздатної економіки вимагає пошуку нових підходів до розв'язання проблем на регіональному рівні. Більшість з них може бути вирішена за допомогою цілеспрямованого управління ефективністю, покладеного в основу регіональної політики.

Економічний потенціал регіону – це сукупність наявних і можливих умов для мобілізації ресурсів регіону, необхідних для його розвитку за умови максимального використання наявних можливостей для виробництва конкурентноздатної продукції і якнайповнішого задоволення потреб нинішнього й майбутнього поколінь, з урахуванням інтересів держави й бізнесу.

Кожний структурний підрозділ даної схеми має пряме функціональне призначення. При цьому всі ланцюжки циклу являються взаємодоповнюючими.

Але невід'ємною ознакою запропонованого комплексу є створення таких виробництв, які доповнюють і підсилюють роботу інших. Якраз ця обставина й обумовлює істотне зниження собівартості продукції, збільшує рентабельність усіх учасників у цілому.

Розглянемо на прикладі приведеної схеми принцип формування єдиного комплексу.

Поряд з тваринницькою фермою організовується виробництво, яке дає можливість одночасно одержувати біогаз і гранульовані органічні або органомінеральні добрива

Одержані добрива передаються сільгосп підприємствам, що входять у загальну структуру, займаються вирощуванням рослинної продукції, і дається замовлення виростити ріпак.

Вирощений урожай переробляється повністю: і насіння, і солома. Організуються два виробництва: одне для переробки насіння ріпаку спочатку в масло, а потім в біодизельне пальне, а друге - для переробки макухи й соломи ріпаку в пелети або брикети.

У результаті регіональний агропромисловий комплекс об'єднує в замкнутий цикл декілька сільгоспвиробників. Це дає можливість одержувати

пелети й біогаз, які використовуються для виробництва різних видів енергоносіїв.

У результаті об'єднання виробництв м'яса (ферми), органо-мінеральних добрив, вирощування ріпаку комплекс одержує сировину для виробництва пелет і насіння ріпаку. Тільки в такому разі економічно доцільно виробляти біодизель в Україні. Усе основне устаткування й технології розроблені українськими виробниками.

За об'ємами виробництва ріпаку Україна вийшла на п'яте місце у світі. Але, на жаль, практично вся сировина потрапляє за кордон. Це викликає високу закупівельну ціну на вітчизняному ринку, яка не дозволяє економічно вигідно виробляти біодизель в Україні. Пропонується змінити пріоритети в процесі виробництва біодизеля, а саме використання в першу чергу соломи ріпаку (паливні брикети) і біодизель. Такий підхід дозволить окупити витрати на посів ріпаку, виробництво брикетів і, найголовніше, виробляти біодизель за доступною ціною, конкурентноздатною по відношенню до бензину.

У масштабах України це дасть можливість:

- використовуючи солому ріпаку, виробляти до 14 млн. тонн брикетів на рік;
- спалюванням цих брикетів економити біля 7,5 млрд. кубічних метрів природного газу на рік;
- з вирощеного насіння ріпаку виробляти більш ніж 100 тис. тонн біодизеля на рік.

Таким чином, використовуючи внутрішні резерви й змінивши принципний підхід до виробництва альтернативних видів палива, з'являється можливість забезпечити Україну дешевими альтернативними видами палива - паливними брикетами і біодизелем. Це значно вигідніше, ніж весь вирощений ріпак продавати за кордон.